

39752 - گمان کرده که روزه قضا مانند روزه مستحب است و می‌توان آن را قطع کرد

سوال

با همسر در حالی که روزه قضاى رمضان را به جای می‌آورد همبستری کردم چون گمان می‌کردم که حکم روزه قضا مانند روزه مستحب است، سپس فهمیدم که این‌طور نیست. اکنون حکم کاری که کرده‌ام چیست و آیا لازم است برای کفاره‌اش کاری بکنم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

قضاى روزه رمضان واجب است و انسان اجازه ندارد آن را باطل کند مگر از روی عذر شرعی، یعنی اگر کسی روزه قضا را شروع کرد باید آن را تمام کند و مانند روزه نفل و مستحب نیست، چرا که در روزه مستحب انسان اختیار دارد که آن را ادامه ندهد یا به پایان برساند.

مراجعه نمایید به سؤال شماره (49985).

از ام هانی - رضی الله عنها - ثابت است که ایشان گفت: **گفتم ای رسول خدا، در حالی که روزه بودم روزه‌ام را خوردم. ایشان فرمودند: آیا چیزی را قضا می‌کردی؟ گفتم: خیر. فرمود: اگر مستحب بود زیانی برایت ندارد** به روایت ابوداود (۲۴۵۶) و آلبانی آن را صحیح می‌داند. این نشان می‌دهد که اگر روزه واجب را قطع کرده به او زیان می‌رساند و منظور از زیان در این‌جا، گناه است.

اما در مورد چیزی که میان شما اتفاق افتاده کفاره جماع لازم نیست زیرا به اجماع کفاره جماع تنها برای کسی است که در روز خود رمضان با همسرش جماع کند، بنابراین لازم نیست کاری انجام دهید جز این‌که آن روزه قضا را دوباره انجام دهید و برای کاری که کرده‌اید به درگاه خداوند توبه کنید و عزم به انجام ندادن دوباره آن داشته باشید.

ابن رشد می‌گوید: **جمهور بر این اتفاق دارند که خوردن عمدی روزه قضاى رمضان کفاره‌ای ندارد، زیرا حرمت زمان اداء یعنی رمضان را ندارد** (بداية المجتهد: ۸۰ / ۲).

در فتاوی انجمن دائم فتوا (۳۵۲ / ۸۰) آمده است:

کفاره برای کسی واجب است که در ماه رمضان [به هنگام روز] جماع کند و این به سبب حرمت زمان است، اما در قضا بنابر قول صحیح‌تر علما کفاره واجب نیست.